

Tombola

A Pro Genius Egyesület tombolajegyeket bocsátott ki Agricola Lídia (1914-1994) egyik festményének kisorsolására. Az 1965-ben készült, 95x75 centiméteres olajfestmény felbecsült értéke 5000 lej. Tombolajegyek 10 lejes áron kaphatók a Bányavidéki Új Szó szerkesztő segítségével, a Teleki Magyar Házban, a máramaroszigeti RMDSz-székházban.

Az akciót már hónapokkal ezelőtt elindítottuk, eddig azonban az 500-ból csupán 241 jegy talált gazdára. A sorsolásra csak akkor kerülhet sor, ha valamennyi jegy elkelt. A befolyt összeget a Bányavidéki Új Szó felhalmozódott államadósága törlesztésére fordítjuk.

Az 500 jegyből egy nyer. Aki megnyeri, viheti a szerkesztő tulajdonában lévő festményt.

Köszönjük!

A Bányavidéki Új Szó-t támogató PRO GENIUS EGYESÜLET EZÜTON IS KÖSZÖNI mindazoknak, akik tavaly adójuk 2%-át az egyesület számlájára utaltatták. Az újság fenntartására szánt minden lej a magyar közösség érdekeit szolgálja. Kérjük, aki teheti, idén is irányítsa adójának 2%-át a Bányavidéki Új Szó támogatására. Átutaláshoz szükséges adatok:

Asociația Pro Genius Baia Mare, cod fiscal: 14871063, OTP Bank Baia Mare, cod swift: OTPVROBU.

Számlaszám:

RON: RO690TPV350000080625RO01

Április tizennegyedikéig tartanak a Magyar Hetek a nagybányai Gold Plaza CORA üzletében

(Fotó: Deák László)

Városgazda-kinevezés, pályázatok, pénzügyi mérleg, választás

Interjú Ludescher István megbízott polgármesterrel

(BÚSz-interjú) Kedden, április 5-én sajtóértekezletet hívott össze Ludescher István Nagybánya megbízott polgármestere. Lapunk munkatársa objektív okok miatt nem lehetett jelen a tájékoztatón, másnap személyesen kereste fel a polgármester urat egy néhány perc erejéig, számolna be a sajtóértekezleten történetekről. Bizony, szinte két órába telt, amíg bokros teendő megengedték, hogy lapunk rendelkezésére álljon. Íme a beszélgetés:

- Polgármester úr, a tegnapi sajtóértekezlet milyen célból lett meghirdetve?

- Nagyon fontos közlendők voltak a sajtó munkatársaival, több téma is szerepelt a napirenden...

- Akkor vegyük sorjába...

- Az első bejelentésként az volt, hogy április elsejével kezdődően van úgynevezett „citymenedzsere” Nagybányának Barbul Vasile mérnök, egykori alpolgármester, a városi közszolgáltatásokért felelős vezérigazgató személynében.

- Elnézést, ha amúgyis ezzel foglalkozott, miért volt szükség külön egy ilyen tisztség létrehozására?

- Több okból is. Első sorban, a két világháború között már létezett ez a tisztség, úgy is nevezték: gazda ora ului, vagyis városgazda. Ezt a lépést már régebb óta szorgalmazzuk. Végül is az önkormányzat határozatot hozott a citymenedzseri állás létesítéséről és megbízta a végrehajtó testületet a feladatkörök, a versenykritériumok meghatározására a verseny kiírására és lefolytatására. Ezen a megmérettetésen - más indu-

ló nem lévén - csak Barbul úr vett részt, a versenyvizsgán kitűnő eredményt ért el, ebből kifolyólag megkötöttük vele a négy évre szóló szerződést és polgármesteri rendelettel április elsejétől átvette feladatkörét. Ami a kérdés második részét illeti, azért is volt szükség egy ilyen tisztség létrehozására, hogy a város vezetése ne azzal töltse az egész idejét, hogy papírokat tanulmányoz, véleményez és jóváhagy, hanem maradjon idő a terepmunkára, a közkepviseletre is. A nejem sokszor megróvott, hogy nem látom, mi történik a városban, de könyörgöm, mikor, hiszen annyi a papírmunka...!

- Konkrétan milyen feladatok hárulnak egy városgazdára?

- Minden, ami a városi közszolgáltatásokat jelenti. Vagyis: hozzá tartozik a SPAU (városrendezési), VITAL (víz- és csatornázás), URBIS (közszállítás) közszolgáltatási részlegek irányítása, a Helyi Rendéség, a Közösségfejlesztési Igazgatóság, az uniós pályázatok menedzselése. A levelezést is irányítja és aláírási joggal rendelkezik. Viszont a négy év alatt bizonyítani kell rátermettségét. (Folytatás a 3. oldalon)

Beszélget partner: Simori Sándor

Támogassa adójának 2%-al a nagybányai LENDVAY MÁRTON Színházi Kör és Alapítványt!
Érdeklődni a 0726304790-es telefonszámon (Krizsanovszki István) lehet. Köszönjük!

Bérletes eladás

A Szatmárnémeti Északi Színház „Harag György” Társulat harmadik, korábban elmaradt bérletes eladására április 28-án, csütörtökön kerül sor a Városi Színházban. Fred Ebb-Bob Fosse-John Kander Chicago című előadását láthatják.

Karrierbörze

Április 8-án és 9-én karrierbörzét szerveznek Nagybányán, a város nemrégiben átadott bevásárlóközpontjában, a Gold Plazában.

A szervezők több mint négyezer látogatóra számítanak a két nap alatt. Az esemény sikere érdekében számos helyi vállalkozóval vették fel a kapcsolatot, közülük 35-en jelezték, hogy jelen lesznek állásajánlataikkal a börzén. Összesen nem kevesebb, mint 850 munkahely kerül kalapács alá.

A tulajdonképpeni börzén kívül három szemináriumot is szerveznek azok számára, akik el szeretnék sajátítani a sikeres munkahelykeresés fortélyait.

A szervezők ma és holnap 10 és 16 óra között várják az érdeklődőket. (tamási)

Megnyílt az első BIOBOLT
Bukarest sugárút 2. sz. alatt

Bioland

- bio élelmiszerek
- diabetikus glutén- és laktózmentes termékek
- mosó- és tisztítószer
- kozmetikumok

Látogasson el a

LILI ÜZLETBE
(Traian sugárút 31. szám, a Penny Market mellett)

KIZÁRÓLAG MAGYARORSZÁGI MIN SÉGI TERMÉKEK

Akció!

Ruházati cikkek és függönyök 20%-os, mosóporok és tisztítószer 30%-os árengedménnyel április 9-től

NAPRAKÉSZ, pontos és **INGYENES** információk az egyszer sített honosítási eljárással, **KETT S ÁLLAMPOLGÁRSÁGGAL** kapcsolatban az EMNT által m ködtetett demokrácia-központokban!

A Máramaros megyei **DEMOKRÁCIA KÖZPONT** programja:

NAGYBÁNYA (Teleki Magyar Ház): Hétf -péntek: 9.00 - 17.00
Telefonszám: 0262-212040

MÁRAMAROSSZIGET (Református Egyháziroda): minden kedd 10.00 - 15.00

KOLTÓ (Református Gyülekezeti Ház): minden szerda 16.00 - 19.00

SZINÉRVÁRALJA (Református Gyülekezeti Ház): minden csütörtökön 14-17.

A **TELEFONOS TUDAKOZÓ** naponta 8-20 óra között m ködik!

A W&D Housetechnic

- Riasztótechnika
- Video megfigyel rendszerek
- Automatizálások
- Kommunikációs rendszerek

W&D HOUSETECHNICS

Tel.: 0744823354, 0740543604

e-mail: wd_housetechnics@yahoo.com

www.alarme-automatizari.ro

F tér Fesztivál 2011. programbörze!

Programajánló börsét hirdet a **F tér Fesztivál 2011.** szervez csapata! Az e-l z évekt l eltér en idén bárki javasolhat programot, független attól, hogy tagja-e vagy sem valamely civil szervezetnek, csoportosulásnak. A programajánló lapot, amely letölthet a Nagybanya.ro honlapról, kitöltve a foterfesztival@nagybanya.ro email címre kell elküldeni, 2011. április 30-ig. Szeretettel várjuk a tisztelt közönség, kedves nagybányaiak ajánlatait az idei rendezvénysorozatra!

A **F tér Fesztivál 2011.** szervez csapata

A vízszolgáltató vállalat, a Vital

vezet i újdonsággal szolgáltak a nagybányaiak számára.

A Zazar negyedben, a Victoriei utca 90A. szám alatt lakossági szorgalmazásra ugyanis

ÚJ PÉNZTÁR

kezdte meg m kódését. A pénztár **munkanapokon 7 és 19 óra között** várja az ügyfeleket. A ma átadott pénztár az ötödik Vital-pénztár Nagybányán, a Gheorghe Sincai, a Hortensiei, a Gr nicerilor és a Traian utcaiak után.

JOGOSULT VAGY A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA ÉS SZERETNÉL HOLLANDIÁBAN DOLGOZNI?

exoticgreen
uitzenden = detacheren

Követelmények:

- Középfokú német vagy angol nyelvismeret
- Mezőgazdaságban vagy logisztiká -ban való tapasztalat
- Jogosítvány előnyt jelent

Amit mi nyújthatunk:

- Munkaszerződés egy évre a h olland jogszabályok szerint
- A közlekedés és szállás biztosítása
- Állások különböző területeken

Látogasson meg m nker 2011. április 15 -től Mátyásfalvára a December 1 1918 sugárút 69-es szám alatt. II. lakás. Nyitvatartás hétfőtől péntekig 8:30-17:00. További információk a 0762 950 301 telefonszámon, E-mailen írhatnak a: info@exoticgreen.ro címre vagy látogassa meg honlapunkat: www.exoticgreen.ro

MMG Kft.

Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelési rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél átmeneti idomok, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatoknak.
- Tipizált polietilén gázleágazások - RISER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kist fogyasztói használatra.
- KTS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter közötti szabályzó tartománnyal
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfogyasztói használatra.
- PAKOIE típusú, földgázzal működő, vízösen és felületén sugárzó hőszigetzők.

Városgazda-kinevezés, pályázatok, pénzügyi mérleg, választás

- folytatás az els oldaltól -

- **A második napirendi pont?**
- Az európai-uniós pályázatok helyzete. Elmondhatom, hogy rengeteg pályázatunk sikerrel vette az akadályokat. Két pályázat, ami az iskolaépítések és modernizálásokról szól már sinen van. Aláírtuk a szerzőket, megkezdhet a finanszírozás, illetve a munka a Titulescu és a Incai líceumokban. Ez tizenkétmillió lej, vagyis mintegy hárommillió euró. Ezenkívül létezik a városfejlesztési, az úgynevezett PIDU-program (Plan Integrat de Dezvoltare Urban), amely nyolc pályázatot ölel fel mintegy tizenkétmillió euró összértékben. Mindegyiket pozitív minősítésre értékelte a Fejlesztési Ügynökség, négy esetben már csak az utolsó jóváhagyások szükségesek a Pénzügyminisztérium részéről, aztán ez év végén, legkésőbb jövőre megkezdhet az érdemi munka. A másik négy pályázat esetében a minisztérium szakemberei a helyszínen tájékoznak a valós helyzetről, de április végéig ezt is megadjuk és a pályázatok megvalósítása minden re-

ményünk szerint zöld utat kap, jöhetnek a versenytárgyalások.

- **Mir I esett még szó a sajtótájékoztatón?**

- A város pénzügyi helyzetéről, ami a városvezetést minősíti: pozitív a szaldó, semminem adóssága nincs Nagybányának, a mai napon húsz millió új lej el nem költött pénzünk van, ami lehet véteszi a régebbi bankadósságok ideltől törlesztését. Ez viszont azzal jár, hogy megszabadulunk a hatalmas kamatokról, ami újabb tízezer lejeget jelent a városi büdzsének. A dolgaink rendben vannak, tisztaság van, a hozzánk tartozó utak is kifogástalanok, újabb munkálatokba kezdünk...

- **Közeleg az ideltől polgármesterválasztás id pontja...**

- Erről is szót ejtettünk. Ezzel kapcsolatban csak annyit mondhatok, hogy folynak az egyeztetések a központi vezetéssel a szükséges pénzalapok biztosításáról. A hét végére - reményeink szerint - döntés születik.

- **Köszönöm a beszélgetést.**

„Kivágták a rezet a döntben!” Magyarországon – Lakiteleken

E tanévben is, mint már megszoktam, iskolánk a „Nicolae Iorga” Általános Iskola több kisdíákja jelentkezett a Bács-Kiskun Megyei Kisiskolák Közművelődési Egyesülete és az Apáczai Kiadó által szervezett „Kisnyelvész”, valamint „Kismatematikus” levelező versenyre. Pontosabban huszonhét jelentkező volt iskolánk III-IV. osztályából, ugyanis a verseny csak ezen diákoknak szól. A verseny négy fordulóját iskolánkban bonyolítottuk le, a dönt már Magyarországon, Lakiteleken volt megszervezve.

Idén harmincnyolc általános iskolák kerekében száz versenyző jének részvételével rendezték meg március 9-10-én, a Lakitelek Népfelnevelési Iskolán a kisnyelvészek Tollas Tiborról és a kismatematikusok Kovács Lajosról elnevezett, sorrendben hetedik levelező versenyének döntőjét.

A vetélkedés a Bács-Kiskun megyei egyesületi és egyesületen kívüli kisiskolák mellett, Jász-Nagykun-Szolnok megyei, délvidéki, partiumi, erdélyi és felvidéki intézményekben is szép számban érkeztek versenyzők.

A kisdíákok négy korcsoportban és

négy kategóriában mérték össze tudásukat. A döntőt megelőző négyfordulós levelező versenyen összesen 392 diák vett részt. A levelező verseny eredménye alapján hívták meg az elöljárókban résztvevő intézmények egy-egy harmadikos és negyedikes kisnyelvész, illetve kismatematikus diákjait. Iskolánkból meghívást kaptak: Balogh Ádám-Csaba és Forró-Schek Zsanett a III. C osztályból Ilóc Judit tanító nénivel, Vass Annamária-Réka és Zsigmond Rudolf a IV. C osztályból Kása Matild tanító nénivel. A meghívásnak eleget téve, elkísértem a négy kisdíákkal Lakitelekre.

TELEKI MAGYAR HÁZ

Kérjük, családja tagjaival együtt támogassa 2011-ben is

A SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ 2%-VAL

a Teleki Magyar Házat,

a bányavidéki magyarok otthonát!

Az intézmény adatai:

Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania

RO60 WBAN

2511 0000 2560 5465

INTESA SANPAOLO IMI

BANK S.A. Baia Mare,

Maramures, Romania

SWIFT/BIC: WBANR022

Részletes információkért és kitöltött iratokért forduljon bizalommal a Teleki Magyar Ház munkatársaihoz. **KÖSZÖNJÜK!**

Egyházi hír

* Kedden Misztótfalu lesz a házigazdája a Nagybányai Református Egyházmegye éves közgyűlésének. A 11 órakor kezdődő nyitóistentiszteleten Ft. Cs. I. István püspök hirdeti Isten Igéjét.

A gyerekek és felkészítő tanáraink elszállásolásáról a Népfelnevelési Iskola gondoskodott. Mondhatom szívélyes fogadtatásban részesültünk mindannyian, úgy a szállás mint az étkezés kellemes benyomást keltett kicsikben, nagyokban. Az iskola változatos szórakozási lehetőséget biztosított a diákok számára, a játékok - teniszpálya, szabadtéri sakk és sok más egyéb - vonzották őket, az iskola udvarán nem lehetett unatkozni. A sétányokon levő faragott padok mind nevezetes történelmi, irodalmi személyiségeket juttattak eszünkbe. De a szálláshelyen is várta őket a csocsó, a biliárd, az asztali tenisz. A Bács-Kiskun Megyei Kisiskolák Közművelődési Egyesülete egy uszodai délutánnal is megajándékozta a résztvevőket. Meglátogattuk az ökumenikus Szent István kápolnát, az országban egyedülálló szoborparkot, a múzeumot, ahol csodálatos faragott alkotásokban gyönyörködhetünk.

A verseny előtt komoly arcocskák néztek rám, tudtam izgalmas pillanatok következnek a négy kisdíák számára. Be kell vallanom, büszke voltam rájuk a már eddig elért eredményeikért is.

A feladatokat ezúttal is az Apáczai Kiadó tankönyvszerzői állították össze, egyben ők is értékelték a kisversenyzők munkáját. A könyvjutalmakat az Apáczai Kiadó és a Lakitelek Népfelnevelési Iskola ajánlotta fel.

A díjazáson volt nagy meglepetés, öröm, hisz tudtam milyen ügyes, szorgalmas tanulókat kísértem a versenyre, de hogy a döntőn is ilyen teljesítményre képesek, azt nekik maguk sem merték remélni. „Kivágták a rezet a döntben!” – csak azt mondhatom.

Sikeres, eredményes két nap volt, jól telt, felejthetetlen élmények maradtak meg emlékeztetünkben.

Támogassa adója 2 százalékaival a Főten Fesztivál Egyesületet

Nagybánya legnagyobb magyar szabadtéri rendezvényét 2010 óta a bejegyzett Főten Fesztivál Egyesület szervezi. Az egyesület vezetője és az adott évi szervező csapata az elmúlt évek (2006-2009) Fesztiváljait szervező civil szervezetek és intézmények tagjaiból áll össze - természetesen az újonnan létrejövő csoportosulások képviselőivel.

Elmondható, hogy a közösség legfontosabb eseményét minden évben megújuló, sok szervezetet képviselő csapat gondolja ki és bonyolítja le, a civil összefogás jegyében.

Legyen Ön is támogatója a Főten Fesztiválnak! Támogassa adója 2%-val a nagybányai magyarság közkezdvelt kültéri rendezvénysorozatát.

Az egyesület adatai: Asociația Főten Fesztivál, cod fiscal: 26935489, cont bancar: RO97 RZBR 0000 0600 1258 7598 Raiffeisen Bank Baia Mare
Köszönjük!

Főten Fesztivál Egyesület

Eredmények:

* „Kisnyelvész” verseny országos döntő szakasza, Lakitelek – Magyarország, 2011. március 10.:

I. hely: Balogh Ádám-Csaba, III. C oszt., „N. Iorga” Ált. Isk.

I. hely: Vass Annamária-Réka, IV. C oszt., „N. Iorga” Ált. Isk.

* „Kismatematikus” verseny országos döntő szakasza, Lakitelek – Magyarország, 2011. március 10.:

II. hely: Zsigmond Rudolf, IV. C oszt., „N. Iorga” Ált. Isk.

VII. hely: Forró-Schek Zsanett, III. C oszt., „N. Iorga” Ált. Isk.

Gratulálok még egyszer, gyerekek!

Ilóc Judit tanítóné

Felújítják a Thököly utcát

Felújítási munkálatok miatt legalább négy hónapig forgalmi korlátozásokra kell számítani a Minerilor, azaz Thököly utcában. A közszállítási vállalat néhány járatának az útvonala is módosult.

Elkezdtek ugyanis a rendkívül forgalmas út felújítását, bányászati és kőbányászati munkálatait, melyek során egyebek mellett kiszélesítik az utat, felújítják a járdákat és új parkolóhelyeket is kialakítanak.

A városba bejövő forgalmat más útvonalra terelték, míg a kimenő forgalmat korlátozások lassítják. Ami a közszállítást illeti, az 1-es, az 5-ös, a 7-es és a 8-as járatok útvonala módosult. (tamási)

Turul-Sas Hagymány r z Egyesület

Játékos múltismeret... és jöv építés

A Turul-Sas Hagymány r z Egyesület tavalyi munkatervében megfogalmazta azt a szándékát, hogy kapcsolatot terem az I-IV. osztályos, illetve a fakultatív csoportokban tanuló magyar gyerekekkel, és közös programokba vonva ket, olyan nevel munkát kezdeményez, melynek alapja a játékos, a jókedv, célja a gyökereinkhez való ragaszkodás elmélyítése, a keresztény értékek ápolása. Tervünk sajátossága abban rejlik, hogy nem katedra mögött ül pedagógusok végzik ezt a munkát, hanem az általuk felkészített középiskolások diákjai.

Tavalyi tervünk ma már a megvalósítás közelébe jutott. Egyeztetések után sikerült eljutnunk az I-es számú iskola (Petre Dulfu) másodikosainak szül értekezletére, ahol a programunk ismertetését követ en, meglepetésünkre, nemcsak örömmel fogadták szándékunkat, de a tevékenységünkön való részvételt is igényelték. A szül k aktív jelenléte számunkra azért örömteli, mert nem o-

lyan rég fogalmaztuk meg azt a gondolatot, miszerint a hagyományainkhoz való ragaszkodást el bb-utóbb nem a nagyszül adja át unokáinak, hanem a gyerekek szüleinek.

Programunk a **Játékos történelemóra** megnevezést kapta, támogatónk az Erdélyi Gondolat Egyesület. Lényege, olyan történelemoktatásban részesíteni gyerekeinket, ahol a választott magyar

történelmi korszak mellett a gyerekek megismerkedhetnek népdalainkkal, népmeséinkkel, népi játékaikkal. A fent említett célcsoport mellett várjuk kisiskolások, tanítón k, kisgyerekes családok jelentkezését, hogy meghirdetett célunkat tovább gördítsük a látványos eredményesség érdekében.

A közeljöv ben hasonló történelemórákat tartunk a fernezei fakultatívosok és a fels bányai kisiskolások között.

A program lebonyolításának orosz-lánrészét Németh Lászlós középiskolások vállalják magukra, akik oszlopos tagjai Egyesületünknek. Ezt a munkát önkéntes alapon, iskola után végzik. Fia-taljaik cselekvésigénye állandó. Ezt a cselekv szándékot kell nekünk, feln tteknek, felkarolni és minden esetben jó irányba terelni. Érezniük kell tanáraik, szüleik hathatós támogatását, közösségünk biztatását ahhoz, hogy energiáikat

egy értékes ügyre áldozzák, s ne tévelygjenek a semmittevés útveszt íben. Mi szívesen fogadunk minden önkéntes diákot és szül t, hiszen programunk lebonyolítása sok id t, plusz munkát és odaadást igényel.

Reményeink szerint, tevékenységünkben l olyan mozgalom bontakozik ki, ami ráébreszti a nagybányai magyar közösségünket a hagyományos értékeinkben való egymásra találás fontosságára és az ebben rejl társadalmi építkezés erejére. Szeretettel várunk mindenkit sorainkba!

Nagy-Jenei Zoltán

A Turul-Sas Hagymány r z Egyesület elérhet ségei:

- Németh László Elméleti Líceumban: Nagy-Jenei Zoltán tanár, Asztalos El d (XI. C), Balogh Brigitta (X.C),
- telefon: 0723195192
- e-mail: gladcruss@citromail.hu

RMPSz Máramaros megyei elnöksége

Húsvétváró felhívás!

A Máramaros megyei elnökség szeretné a Szövetség tagjait egy jó hangulatú, Húsvétváró m helytevékenység-re meghívni, ahol tojásírást-tojásfestést gyakorolhatunk Bálint Kata segítségével. A tevékenységet szabad beszélgetéssel, illetve egy ünnepélyesebb pillanattal záránk.

A résztvev k hozzanak magukkal legalább 4-5 db keményre f tt tojást, hangulatkelt nek aprósüteményt és húsvéti nyuszis jókedvet!

Találkozunk április 15-én, 17 órától a Teleki Magyar Házban!

Miért adjam a gyermekemet magyar iskolába?

Több színmagyar szül t megkérdeztem: Miért adta gyermekét román iskolába? A válasz mindig az volt: *Hogy érvényesüljön. Az egyiket megkérdeztem: Na, és mi lett a fiából? Szobafest - volt a válasz. Azt már szinte csodálkozással kérdeztem: És magyar iskolából nem lehetett volna szobafest ?*

Az emberek nem szeretnek gondolkodni. Miel tt egy fontos kérdéss l döntenénk, nem árt végiggondolni a lehet ségeket ahelyett, hogy a szomszédaszszony bölcs tanácsai alapján döntsünk a gyermekeink sorsa fel l.

Ha idegen iskolába adjuk gyermekünket, az soha abból a környezetb l kikerülni nem fog. Olyanok lesznek a barátai, a szerelmesei, a házastársa. Neki magának is könnyebb lesz az idegen nyelven beszélni, még azt sem fogja megtanulni, hogy kell szeretmet vallani magyarul. Gyermekeivel is a házastársa nyelvén fog beszélni, s milyen jó érzés lesz a nagymamának, ha még beszélni se fog tudni az unokájával. És milyen jó érzés lesz az anyjának, ha a fia olyan környezetbe fog kerülni, ahol megtanulja és majd oda is vágja: Ha tudnám, hogy melyik vércseppem származik a bangyina anyámból, kiengedném magamból! Mert én lelkipásztorként nem egy esetben hallgattam hasonló szül k keserves sírását. De nézzük az érvényesülés kérdését, ma, amikor minden téren a versenyképesség a legfontosabb. Mindenki tudja, hogy a magyar iskolák sokkal alaposabb tudást

adnak, mint a többiek. Diákként anyanyelven a nagyobb tudást is könnyebben tanulja meg az ember, mint idegen nyelven. Ez nem mindig vehet észre, mert a román iskolákban sokkal könnyebben adják meg a jó jegyet, s a szül boldog, ha a fia tízest kap, s nem nézi, azért kapta, mert keményen tanult, vagy mert ott az a szokás. A magyar iskolában jól megtanítják románul is beszélni, tehát két nyelvet fog tudni, ami kétszeres érvényesülést jelent. Ha valahol azt nézik, ki tudja a munkáját jól elvégezni, nem az iskoláját kérdezik, hanem a hozzáértését. És ha itt nem talál kedve szerint való munkát, más országban nincs keresnivalója, Magyarországon nincs helye. Nyugaton meg a cigányok úgy elvették az ország becsületét, jól meggondolják, hogy napszámokon kívül kit engednek be egy bizalmasabb állásba. Régebben lehet, hogy jobban érvényesült a gyermek, ha románul tanult, de mára már megfordult a helyzet. Ezen is jó elgondolkozni.

Ha pedig a szül nemcsak arra gondol, hogy hány lejt keres majd a gyermeke, hanem arra is, milyen becsülete lesz a társadalomban, akkor kell igazán meggondolni a dolgot. Mert hiába tanult mindent románul, a román társaságban mindig idegen marad. Elég, hogy együtt nézzenek egy futballmeccset, hogy kiderüljön az idegensége. Ha magyar társaságba kerül, nem fog tudni beleszólni egy beszélgetésbe, mert se egy vershez, se egy történelmi vagy politikai

Magyar Hetek a CORA-ban (Deák László fotója)

kérdéshez nem tud hozzászólni, egy szerelmes levelet nem tud megírni, a hibáit kinevetik, ott is idegen marad. Ez még akkor is tönkreteszi az életét, ha éppen pénz dolgában sikerülne jobban érvényesülnie.

Kedves szül , ezeken tessék elgondolkozni, nem csak a szomszédaszszony bölcsességén.

Varga László ny. lelkipásztor
(stud-theol.blogspot.com)

Nagybánya.ro

városunk és környéke az interneten

www.nagybanya.ro

Teleki Emma emlékezete (1809-1893)

Hornyák Mária: „De Gérandó Ágostné Teleki Emma”

Most egy olyan személyre szeretnék emlékezni az újság hasábjain, akinek a neve szorosan kapcsolódik nyugdíjas egyesületünk, a Nagybányai „Teleki Blanka” Nyugdíjasok Egyesülete nevéhez, pontosabban Teleki Blankához, a magyar női nevelés patrónusához, Teleki Emma Blanka édestestvére, húga volt. Neve nem közismert a magyar olvasók tudatában. Blanka és Brunsvik Teréz nevének hallatára rögtön felkapjuk a fejünket, ugyanis róluk már sokat hallottak, olvashattak az irodalmat kedvelők.

De Gérandó Ágostné, született Teleki Emma, aki szintén Hosszúfaluban látta meg a napvilágot Teleki Imre és Brunsvik Karolina második gyermekeként 1809. szept. 11-én.

Felnőttként is úttörő szerepet játszott nővére és nagynénje, Brunsvik Teréz mellett olyan értelemben, hogy a XIX. században ritkaság számba ment az a tény, hogy a nők közül voltak olyan személyiségek, akik mertek cselekedni, életüket a közösségnek áldozni, fittyet hányva a kor megbotránkozósá magatartására.

Blanka és Teréz a női nevelésre tette fel életét, a magyar történelem viharos esztendeiben is közéleti szerepet mertek vállalni. Emma külföldön élt, Párizsban, írásai váltak ismertté. A kor neves francia személyiségeivel állt kapcsolatban.

Márki Sándor történész már 1893-ban úgy ítélte meg, hogy de Gérandóné nagyon is megérdemelné, hogy róla minél többet tudjanak, mondván: „Ha valaha megírják, s kell is, hogy megírják életrajzát, mely annyi nehéz küzdelem története, az igazi honleányunk, az igazi édesanyjának, az igazi női nevelés asszonyának képe sokkal tisztábban fog el tűnni, mint ahogy azt a nagyközönség ismerheti.” (Bajoni László: *Irodalomtörténet kötetéből*)

Itt tartom a kezembem és olvasom ezt a hiánypótló könyvet, amely napjainkban, 2009-ben jelent meg Martonvásáron (Magyarország) a Brunsvik Teréz Szellemi Hagyatéka Alapítvány gondozásában, amelynek a szerzője Hornyák Mária történész, az a személy, aki kutatásait tartalmazó munkájában állít újból emléket „a két kiváló - a Teleki és de Gérandó - család érdemes

tagjaként a nemes buzgalommal író, akit a francia kapcsolatokkal bír, roppant műveltség, sok műfajban próbálkozó, haladó hazafias eszméket és Emma munkásságának, annak reményében, hogy az utókor végre megadja neki az írt helyet irodalmunkban.”

A Teleki Blanka Nyugdíjasok Egyesülete tagjai tisztelegnek emléke előtt, nagy szeretettel beszélnek róla, honfitársuknak tartják, hisz életútja a Nagybányától nem messze eső Hosszúfaluból indult el. Akárcsak Teleki Blankára, Brunsvik Teréze, Levey Klárára, rá is büszkék vagyunk, s próbáljuk az emléket is ápolni.

A Hornyák Mária történészasszony könyve az addig hébe-hóba megjelent említésen kívül sokkal több. Egy küzdelmes kor és egy küzdelmekkel tele asszonyi élet bontakozik ki a könyvben leírtakból. Részletesen foglalkozik ifjú korával, a hosszúfalvi családjával, amelyről megtudjuk, hogy Emma ahhoz a Teleki családhoz tartozik, amely a történelem folyamán Blankán és Terézen kívül más nevezetes személyiséget is adott magyar nemzetünknek: Teleki Mihály, Apaffy Mihály fejedelmünk fő kancellárja és tábornoka (1634-1690), másik Teleki Mihály, Károlyi kapitánya (1671-1720), aki a Rákóczi szabadságharc idején átállt a fejedelmek pártjára, de a szatmári béke után hátsérülést szenvedett a császárnak. Utódjai közül való Teleki Sámuel, az Afrika-utazó, Teleki Sándor, Petőfi barátja és a miniszterelnök Teleki Pál.

A Teleki-családban, amelynek feje Teleki Imre volt, a család életmódját, gondolkodását meghatározó egyéniség sokat adott gyermekei nevelésére, a

falusiak pallérozása érdekében iskolát tartott fenn, ahova a környék minden gyermeke járhatott, s aki jobbágyait is felkarolta.

A szülők iránti szeretet, az asszonyi tisztelete, a hagyományörzés, a múlt ismeretének fontossága, a kötelességtudás, a szükség esetén felkarolása mind olyan tulajdonságok, amelyeket az apasulykolt gyermekeibe.

Ebből a légkörből indul el Emma életútja. Már mint ifjú hajadon foglalkozni kezd a köztügyekkel felkerülve Pestre. Sokat utazik. Pozsonyban ellátogat az országgyűlés kerületi ülésébe, ahol a tanítóképzés alapítását célzó törvényjavaslat elutasítása miatt háborgó ellenzéki követek „legragyogóbb beszédjeinek” lehetett tanúja Blankával együtt. Másnap egy órát beszélgettek Széchenyi Istvánnal, összefutottak Wesselényivel is, aki így emlékezik naplójában: „Az asszonyi nevelést akarják figyelni, és az egész életük céljává tenni. Mindegyesek cél!”

Emma Párizsban ismerkedik meg későbbi férjével, de Gérandó gróffal, 1840. május 14-én kelnek egybe, utána az ifjú pár Erdélybe siet. Férje írással foglalkozik, szoros kapcsolatot tartanak fenn a haladó szellem Jules Michelettel - a modern történetírás atyja -, a lengyel emigráns Mickiewicz is a barátjuk volt.

Emmát az 1848-as események Pesten találják, férje Párizsban maradt, ahol a magyar kormány által kiküldött Teleki Lászlónak sok segítséget nyújt.

1849. dec. 8-án férje elhunyt, Emma negyven évesen özvegy maradt két kisgyermekével. Továbbra is Párizsban maradt, anyai teendői mellett sokat írt, itt válik íróvá. Kapcsolatba került a Párizsban élő magyar emigránsokkal: Szemere Bertalan, Andrássy Gyula, Bathányi Kázmér, Teleki László, Kiss Miklós. Otthonát „a hazafiságnak, a hűségnek, minden szépségnek és nemességnek templomává avatta”. Lakása fokozatosan emigrációs központtá alakult, ahol az „elbuktatott magyar szabadság paráza izzik”.

Előzveggyűlése után a gyermekek nevelése (Antónia és Áttila) egyedül Emmára hárult, közben teljes hévvel politizált, szerkesztett, levelezett, valamint anyagot gyűjtött, rendezett.

Blankának rendszeresen beszámolt a Kossuthal és a többi magyar emigránsal kapcsolatos hírekről (az 1850-es évek elején). Ezek a beszámolók is szerepeltek Teleki Blanka vádiratában, ha-

Önarckép

repeltek Teleki Blanka vádiratában, ha-

zaárulásnak számított. Két évvel a kiegyezés után (1869) Emma hazatelepült, Kendilónán majd Pálfalván lakott. Írással továbbra is foglalkozott. A néhai atyja példáját követve a vidék jótévéje lett. Iskolát alapított is. „A hazáért szolgáló nevelés útján” - volt élete célja.

A nyolcvankét éves Emmát 1891-ben szélütés érte - olvashatjuk az életrajzi könyvben, ennek következtében a jobb oldala lebénult, nagy erőfeszítésekkel megtanult balkézssel írni, s még a halála előtt napon is (1893. ápr. 30.) egy Kossuth-levél másolatával foglalkozott.

Hát ilyen volt Teleki Emma, a hosszúfalvi Teleki család büszkesége. Életrajzi, magatartásból sok mindent tanulhatunk mi is, a XXI. század emberei: kitartást, elszántságot, hazaszeretetet, embertiszteletet, állandó tenniakarást mások felemeléséért. Adja Isten, hogy ennek a kornak is sok-sok hozzá hasonló nő társa születessen!

Köszönetet kell mondanunk Hornyák Mária történészasszonynak azért az alapos munkáért, amellyel Teleki Emma életét feltárta, s velünk, olvasókkal megismertett. Köszönjük!

A nyugdíjas egyesületünk Koltón és Hosszúfaluban szokott adózni a Teleki család emlékének, idén kért elzáródunk ezekre a helyekre kegyeletünket leróni, róluk emlékezni.

Összeállította:
Romok Márta klubtag

Péter Károly jegyzete:

Nekem nem sürgös

Elállta utamat. Nem volt mit tennem, én is megálltam. Kezet fogtunk, és máris hosszas fejtegetésbe kezdett a párválasztás nehézségeiről.

– Észnél kell lenni az embernek, így harminc körül. Mert nem mondom, nyüzsgőnek itt az áruháznál a csinosabbnál csinosabb lányok. Ide kerülnek érettségi után, azt hiszik, övék a világ. De múlnak az évek és sehol semmi. Rájönnek, mégiscsak férjhez kellene menni. Reggel az irodámba hozzák a kávéját, mosolyognak, illegetik a feneküket. Szóval nagy a kísértés. Különösen most tavasszal, amikor ezeket az észveszejtő cuccokat kezdik magukra húzni. Később meg lehet szokni, de amikor egyik a másik után libeg el előttem, gyönyörűen, frissen... Na, nem. Én nem vagyok bolond. Egyszer már megjártam, alig tudtam kibújni a szülői vizit meg az esküvői ígéret alól. Hogyisne, keresnek hétszázatot, magukra költenek kétszer annyit, mert igényeik aztán vannak! Vagy a másik típus, amelyiknek csak egy becsvágya van: gyerek, pelenka, család. És évekig otthon kevés pénzért... A többit majd elkeríti apuci. Na, nem, engem ettől kiráz a hideg. Ha egyenlő teherviselést, egyenjogúságot emlegetnek, akkor tartsák is ahhoz magukat! Igen ám, de aki maga is vitte valamire és gondolkodásban is komolyabb, az már megállapodott és házasságban él. Hát most mondd meg, mit csináljak?

– Van megoldás mindenre – mondtam határozottan. – Most sietnem kell, de ha legközelebb találkozunk...

Ismer sőt azóta igyekszik elkerülni a velem való találkozást, én meg útját el nem állom semmi pénzért. Nekem nem sürgös.

A hosszúfalvi kastély

HUMOR-ZSÁK

Sz ke n s írva meséli a ba-
rátn jének:

- Nem találom a kutyámat!
Biztosan elveszett!
- Adj fel egy hirdetést az új-
ságban!
- Te hülye, a kutyák nem
tudnak olvasni!

- Miért rakja a sz ke n a
poros sz nyeget a h t szek-
rénybe?

- ???

- Hogy kirázza a hideg.

Egy házaspár sétál az utcán,
amikor meglátják egy plaká-
tot, amin egy bikinis szépség
éppen sört iszik, mellette egy
sörös karton. Megszólal a fele-
ség:

- Ha egy karton sört meg-
innék, nem hiszem, hogy ilyen
karcsú lennék.

- Nem drágám - teszi hoz-
zá a férj -, ha én innék meg egy
karton sört, akkor lennék ilyen
karcsú.

A polgármester összefut a
község egyik „díszmadarával”,

Kovács és Szabó, a két régi
barát találkozik az utcán. Id -
közben Szabó hajléktalanná vált,
és csak az egyik lábán van ci-
p , az is meglehetősen szakadt,
elny tt.

- Szabó! - kiált fel Kovács,
összecsapva a két kezét. - Hát
így kell látnom téged? Elvesz-
tetted az egyik cip det?

- Ellenkez leg - feleli a ba-
rát. Találtam egyet.

- Miért teremtette Isten a
férfit?

- Mert a gorillákat mace-
rás lett volna betanítani f nyí-
rára.

A XXII. században nagy a-
tomrobbanás rázza meg a Föld-
det. Egy majompár kivételével
mindenki elpusztul. A majom-
papa leugrik a fáról, és meg-
szólal:

- Na, anyjuk, kezdetjük
előlr l az egészet!

és mondja neki:

- Te, hát miért nem segítesz
a többieknek és mégy ki a gát-
ra dolgozni? Hamarosan mind-
nyájunkat elönt a Tisza!

- Drága polgármester úr,
mondja már meg nekem, hogy
ez közügy vagy magánügy?

- Közügy ez bizony!
- Na látja, polgármester úr,
a közügyekt l én 5 évre el va-
gyok tiltva!

- Na, mi volt az érettségim?

- kérdezi a fiát a b nöz .
- Ne izgulj, másfél órán át
faggattak, de az égvilágon sem-
mit nem tudtak kiszéni bel -
lem!

- A feleségemnek van a leg-
rosszabb memóriája a világon!
- Miért? Mindent elfelejt?
- Dehogy! Mindenre emlék-
szik!

A kisgyerek meséli lelken-
dezve:

- Tudod, a mamám nagyon
szeret engem.

- Ezt mib l gondolod?

- Abból, hogy a papámat
mindig cserélgeti, engem viszont
megtart!

Petike édesanyját faggatja:

- Anyu, az apu vadászni is
volt, amikor elvett téged?

- Honnan veszed ezt a bu-
taságot kisfiam?

- Tegnap azt mondta, hogy
amikor téged elvett, nagy ba-
kot l tt.

A fiatalember karköt ket vá-
logat az ékszerboltban, s végül
kiválaszt egyet.

- Legyen szívés belevésni,
hogy Rózsának Janitól!

- Uram - szól a sokat tapaszt-
alt ékszerész -, elfogad t lem
egy atyai jó tanácsot?

- Tessék.

- Csak annyit véssessen be-
le, hogy: Janitól.

- Milyen karórát vegyek ne-
ked a huszadik házassági év-
fordulónkra? - kérdezi a férj a
feleségét.

Az asszony hallgat.

- Miért nem felelsz?
- Nem tudod, hogy hallgat-
ni arany?

- Ugye, Ede, a macska a leg-
hamisabb, leghízelg bb és a
legalattomosabb állat?

- Igen, cicuskám.

- Mondd, Ede, szerinted van-
nak gonosz angyalok?

- De még mennyire, angya-
lom.

- Egyszer en nem tudom -
dohog a férj -, hogy mire köl-
töd azt a rengeteg koszt pénzt!

- Nem tudod? Na akkor
nézd csak meg magad oldalról
a tükörben.

Kovács felsegíti a b r öndö-
ket, majd megkérdezi a kalauz-
tól:

- Mondja, van még annyi i-
d az indulásig, hogy fönt a há-
lókocsiban elbúcsúzzak a fele-
ségemt l?

- Az attól függ, hogy mióta
házasok.

A társaságban kölcsönös be-
mutatkozások folynak:

- Tehát ön a híres profesz-
szor? - kérdezi az egyik hölgy.

- Kissé másnak képzeltem!

- Milyennek? Kicsinek, kö-
vérenek, csúnyának?

- Éppen ellenkez leg: kar-
csúnak, magasnak és szépnek...

- Mama, ma olyan szép,
mint egy rokokó csillár.

- Ó, köszönöm, fiam, tudom
én azt...

- Csak kár, hogy nem lóg!

- Katona! Mit érez, amikor
látja hazánk zászlaját lobogni?

- Szelet.

Feminista mondások és viccek:

- Azokból a n kb l, akik egyenl k akar-
nak lenni a férfiakkal, hiányzik az önbecsülés.

- Ha egy n a férfiakkal egyenl akar len-
ni, akkor nincs benne ambíció!

- A n nek jobb, ha szép, mint okos; mert
egy férfinak könnyebb nézel dni, mint gondol-
kodni.

- Miért lehet a férfiakat könnyebben pszi-
choanalizálni, mint a n ket?

- Mert nem szükséges ket visszavinni a
gyerekkorukba. Még ott vannak.

- Hogy osztályozzák a férfiak a ruháikat?

- Nagyon koszos; koszos; és koszos, de még
hordható.

- Mib l veszed észre, hogy egy férfi diva-
tosnak akar látszani?

- A baseballsapkáját ellenz vel hátrafelé
viseli.

- Mi a különbség a férfiak és a felh k kö-
zött?

- Semmi. Ha elhúznak, akkor szép nap ígér-
kezik.

- Miért van a férfiaknak ó-lábuk?

- Mert Isten mindent zárójelbe tett, amit el-
rontott.

- Miért nagyobb a majmok orrluka, mint
a férfiaké?

- Mert a mutatóujjuk is vastagabb.

A férfiak válasza ezekre a viccekre:

- Mi hozta le a n t és a férfit a fáról?

- A férfit az evolúció, a n t a gravitáció...

- Hogy teremtette Isten a n t?

- El ször megteremtette a kacsát, aztán a
tyúkot, aztán a libát, aztán elfogyott a tolla.

- Hogyan keletkezik a n ?

- Kislány születik, és n ész nélkül.

- Hogyan lehet vízbe fojtani egy n t?

- Tükröt kell tenni a medence aljára.

- Miért nem lehet egy n egyszerre szép és
okos is?

- Mert akkor férfi lenne.

- Mit lehet csinálni két dióból és egy n fe-
jéb l?

- Csörg t.

- Miért kell a n nek hétvégén is dolgoz-
niuk?

- Hogy hétf n ne kelljen újra betanítani ket.

- Honnan tudod, hogy egy n okosat fog
mondani?

- Úgy kezd a mondatot, hogy: „Egyszer
egy pasi azt mondta nekem...”

- Mi a n imegérzés?

- A logika hiányának árnyaltabb megfo-
galmazása.

Teljes a z r zavar az oktatói bérek körül

A Legfels bb Semmít - és Íté l szék keddi ítéletében arra kötelezi a bíróságokat, hogy a tanárok által indított perekben az 50 százalékos fizetésemelésre vonatkozó 2008/221-es törvény alkalmazását rendeljék el egységesen a 2008. október 1. és 2009. december 1. közötti id - szakra. A Legfels bb Semmít - és Íté l szék a legf bb ügyész felülvizsgálati kérésére hozott döntést, mivel az ügyben eddig hozott ítéletek nem egységesek. Emil Boc miniszterelnök szerint a béremeléseket csak akkor lehet majd kifizetni, ha erre lesz pénz.

Mint ismeretes, 2008-ban, a T rice-anu-kormány idején éppen a most kormányzó, akkor még ellenzékben politizáló demokrata-liberális párti honatyák szavazatával sikerült elfogadtatni a parlamenttel az oktatók 50 százalékos fizetésemelését célzó törvénytervezet. Ezt a kormány szinte azonnal hatályon kívül helyezte, és egy újabb rendeletet fogadott el, amely 17 százalékra korlátozta a béremelést. Kiderült ugyanis, hogy nincs elegend pénz az államkasszában az 50 százalékos növeléshez, amit a parlament akkor nem volt hajlandó tudomásul venni. A kormányrendeletet azonban alaptörvénybe ütköz nek nyilvánította az alkotmánybíróság, ami számos tanárt arra készítetett, hogy a bíróságon szerzzen érvényt az 50 százalékos béremelésnek.

Bokor Tibor RMD Sz-es szenátor, a

fels ház oktatási bizottságának tagja a Krónikának elmondta, az egymásnak ellentmondó bírósági döntések teljes z r zavart okoztak a tanári bérek körül, a kormánynak most egyebek mellett ezt a lehetetlen helyzetet kell szabályoznia. Vannak bírósági döntések, amelyek 2008. október 1. és 2009. december 31. közötti id szakra adtak helyt a béremelésnek, mások csak 2009 márciusáig vagy éppen csak a szabadság idejére, részletezte a szenátor. Boto ani és Suceava megyében eközben meg is változtatták a fizetés összegét, így el fordulhat, hogy egy moldvai megyében oktató tanárnak 55 százalékkal magasabb a fizetése, mint háromszéki kollégájának.

A legfels bb bíróság mostani döntése azt célozza, hogy a bírósági határozatok egyformák legyenek, megsz njön a z r zavar, mondta Bokor Tibor. Hozzá-

tette: nyilvánvaló, hogy a törvényszéki döntéseket tiszteletben kell tartani, és bizonyos határid n belül a bérkülönbségeket ki kell fizetni. A szenátor elmondta, azt javasolták a kormánynak, hogy néhány év alatt az ország valamennyi pedagógusának fizessék ki ezt a pénzt, függetlenül attól, hogy perelt vagy sem. Bokor Tibor úgy tudja, a 260 ezer tanár közül eddig 12 ezer nyert pert a tanügy-minisztérium ellen.

Daniel Funeriu oktatási miniszter korábban már kilátásba helyezte, hogy mivel idén nem tudják többletkiadásokkal terhelni a költségvetést, valószínű leg 2012 után, részletekben fogják kifizetni ezeket az összegeket. Szintén a bérkülönbsétek átütemezett kifizetésér l be-

szélt kedden Emil Boc. A miniszterelnök leszögezte, természetesen tiszteletben tartják a legfels bb bíróság ítéletét, azonban fizetni csak akkor tudnak, amikor az anyagi er források ezt lehet vé teszik.

A kormány múlt heti ülésén els olvasatban tárgyalta a pedagógusok bérezésér l szóló jogszabály tervezetér l, ez a törvény egyebek mellett egy bérplafont is bevezetne, hogy ne kelljen idén kifizetni a tanárok által peres úton elnyert összegeket. A jogszabályért a Boc-kabinet a közeljöv ben felel sséget kíván vállalni a parlament el tt. A felel sségvállalást – úgy t nik – az RMD Sz is támogatni fogja.

(a Krónika nyomán)

A legbotrányosabb megvesztegetések listája

A politikusok, tanárok és rendőrök mellett az ügyvédek és a bírók sem hiányozhatnak a romániai csúszópénz-elitb l. Az Országos Korruptióellenes Hatóság (DNA) több száz vizsgálatot kezdeményezett 2009-t l mostanáig, a Capital összesítette és sorba rendezte a legfontosabb 100 esetet.

A rangsorban a közhiedelemmel ellentétben viszonylag alacsony arányban képviseltetik magukat a politikusok, azonban nem is játszanak kicsiben: az els 7 helyb 14-et polgármesterek, képvisel k és miniszterek foglalnak el.

A hatóság adatai szerint az els helyre Adrian N stase volt miniszterelnök került, aki mandátuma alatt közvetlenül, vagy cégeken keresztül 630 ezer eurót kaphatott Irina Jianu Állami Építésfelügyeleti vezet t l, illetve Ion P un hongkongi f konzultól. A pénzt Kínából importált javak formájában, illetve a bukaresti és cornui házának építkezési munkálatai révén bocsátották a volt kormányf rendelkezésére.

A DNA gyanúja szerint összesen 348 ezer euró értékben kaphatott pénzt, különböző javakat – köztük két lakást és egy gépkocsit, illetve szolgáltatásokat – Constantin Părvulescu, a Gorj megyei F rc sesti polgármestere, aki ezzel a teljesítményével a harmadik helyre került. Negyedik helyen Miron Mitrea volt szállításiügyi miniszter végzett, aki ugyancsak Irina Jianutól 325 ezer eurót kaphatott építkezési szolgáltatások formájában.

C t lin Voicu szenátor 200 ezer eurós csúszópénze a hetedik helyre volt elegend, ezt Costel C suneanu üzletembert l kaphatta azért, hogy közbenjárjon érte a Legf bb Semmít - és Íté l széknel.

Rácz Károly Kézdivásárhely felfüggesztett polgármestere egyedüli magyaraként az 51. helyen szerepel a toplistában, 12 400 eurós csúszópénz-botrányával.

A statisztikák szerint a közalkalmazottak, ezen belül is az adóhivatal munkatársai, és a belügyminisztériumnál dolgozók – rend rök, gépkocsik bejegyzésénél dolgozó személyek – engednek a legkönnyebben a csúszópénz csábításának. A DNA részér l az utóbbi két évben felderített vagy bíróságra küldött személyek között van tíz ügyész, bíró vagy jegyz , illetve hat ügyvéd, három tanár, az utóbbiak összesen 130 ezer eurót tettek zsebre olyan diákoktól és egyetemistáktól, akik biztos érettségi vagy az államvizsga eredmény reményében „csúsztatták a borítékot”.

A korruptiók listán szerepelnek még játékevet k, labdarúgószövetségi megfigyel k, szakszervezeti vezet k, de katonai kiképz tisztek, és egy bankmened-

zser is bekerült a top100-ba.

A felderített ügyek jelent s hányada azonban nincs még lezárva. Daniel M rgeanu, a DNA f biztosának elmondása szerint sok esetben ismert az elkövet személye, a folyamat az illetékes intézmények cselekv képtelensége miatt húzódik. Victor Alistar, a Transparency International romániai ügyvezető igazgatója úgy véli, hogy gyakran a bírósághoz eljutott nagymennyiség i ratcsomó késlelteti a munkát, de azt sem tartják kizártnak, hogy sok vizsgálat kiteljesedése politikai vagy gazdasági érdekeket sértene.

A vizsgálódás elhúzódása miatt az érintett bírók havonta kell jelentést tegyenek az ügyek el remenatelér l, s ha rendellenességet tapasztalnak, büntetést szabnak ki rájuk.

Megjegyzés: a bemutatott vesztegetési ügyek többségében nem született bírósági határozat az alanyok b nösségér l. (a Capital nyomán)

CSÚSZÓPÉNZEK SZÁMOKBAN:

– Összesen 4,87 millió euró csúszópénz folyt át a 100 legjelent sebb ügyben 2009-t l mostanáig

– 0,63 millió euró a legmagasabb összeg megvesztegetés, amelyet az utóbbi két évben vizsgálat alá vontak

– 574 lej – ennyi csúszópénzt fizet évente átlagban egy romániai lakos egy 2010 szeptemberi felmérés szerint

– A romániai lakosok 26%-a szerint az egészségügyi szektor a legkorruptabb, másik 15% úgy véli, hogy az igazságszolgáltatás van els helyen

– Legtöbb napi 100 ezer eurót kaptak a temesmórai határátkel vámosai azért, hogy szemet hunyjanak a cigarettacsempészs miatt

– 1500 eurót fizetett tanárainak sze-

mélyenként az a 35 egyetemista, aki a Hyperion jogi szakán gond nélkül át akart lépni az államvizsgán

– A világ lakosainak 25%-a évente legalább egyszer ad csúszópénzt

– A Capital szerint 1000 euró annak a „díja”, hogy jó óvodába vagy iskolába irathassa valaki a gyermekét

– A DNA vizsgálata szerint egy Bákó megyei helységben 2000 lej volt tavaly diákonként az az összeg, amiért biztosra vehették a sikeres érettségit

– A 2010-es Korruptiók Barométer szerint a lakosság 93%-a úgy véli, hogy komoly problémát jelent a korruptió Romániában. Ugyanezen tanulmány szerint a legérintettebb intézmény a parlament és a kormány.

Egyre több román állampolgár él Spanyolországban

Idén, tavalyhoz képest több román állampolgár él Spanyolországban. Az ország lakossága egy év alatt 130 ezerrel n tt, ebb 130 ezerre tehet a románok száma. A külföldiek számát tekintve, Spanyolországban a legnépesebb a román közösség, 864 ezer f . Utánuk a marokkóiak, az angolok és az ekvadoriak következnek. (Kolozsvári Rádió)

Több turista érkezik Romániába

Mind az érkezések, mind az éjszakai tartózkodások száma n tt az idei év els két hónapjában a romániai idegenforgalmi szálláshelyeken, a tavalyi év megfelelő id szakával összevetve. A statisztikai adatok alapján 13,8 százalékkal több, 716 700 látogató érkezett január-februárban, akik 13,9 százalékkal több vendégéjszakát töltöttek el a tavalyi els két hónapban regisztráltánál. A szálláshelyeken bejegyzett látogatók 79 százaléka volt hazai, 21 százaléka külföldi. Az idegenforgalmi szálláshelyekre érkez k 76 százaléka szállodát vett igénybe, ez 13,6 százalékkal volt több az egy évvel korábbinál. A külföldi látogatók 95,6 százaléka európai országból érkezett, az EU-ból 58,7 százalék. Uniók tagországok szerinti bontásban a legtöbben Magyarországról látogattak Romániába, arányuk az EU egészéb l Romániába látogatók 37,1 százaléka volt. (Krónika)

Romák maradnak

Nem lesz cigány a romából – a szenátus után a képvisel ház is elvetette a tervezetet. Az elutasítók szerint primitív ösztön átnevezni a népcsoportot, így marad a roma – 346 képvisel b l 299-en szavaztak erre. (Kolozsvári Rádió)

Karambolja mentette meg az életét

Akaratlan karambolal mentette meg saját életét egy teherautósor az Egyesült Államokban. Az 55 éves férfi almat evett, miközben autópályán vezetett, és a gyümölcs egy darabja megakadt a torkán. Fuldokolni kezdett, mert nem kapott levegőt, ami miatt hamarosan elájult, járműve pedig neki ment a szalagkorlátnak. Az ütközést a férfi mellkasa a kormánykeréknek csapódott, ami kirepítette a légútját elzáró almadarabot. A rendőrség a teherautó műszerfalán találta meg a baleset okozóját, a vétkes almacsonkot. A történetet megerősítette orvosi szakvélemény is. A baleset Pennsylvania állam Bucks megyéjében történt. (mti)

Egy oroszé Amerika legdrágább, 100 millió dolláros "családi háza"

Orosz befektető milliárdos lett az Egyesült Államok minden biztonnal legdrágább "családi háza", egy 2370 négyzetméteres kastély a Szilícium-völgyben. Jurij Milner egyelőre nem akar beköltözni a pazar villába, amelyért százmillió dollárt fizetett - értesült a The Wall Street Journal (WSJ) üzleti napilap. Milner alapítója a Digital Sky Technologies befektetési vállalatnak, amelyet 2005-ben hozott létre. Az üzletembernek többek között a Facebook közösségi portálon van érdekeltsége. A ház - egy francia stílusú kastély - hét hektáros területen áll a San Francisco-öböl feletti dombokon. Az épületet bálterem, borospince, edzőterem, fürdő, valamint kül- és beltéri medencék gazdagítják. Az Egyesült

Államok legdrágább háza a WSJ szerint eddig egy 95 millió dolláros ingatlan volt, amelyet 2008-ban adtak el. (mti/ap)

Skandinávia a legjobb, Dél-Amerika a legrosszabb angolból

Bár az angoltudás egyre inkább alapkövetelménnyé válik, a világon még mindig nagy eltérések mutatkoznak a "közös" nyelv elsajátításában: Skandinávia az élen jár, Dél-Amerikának azonban van pótolnivalója. Az EF English First - a világ legnagyobb nyelviskolája - felmérése szerint az angolt nem anyanyelvként használó országok között Oroszország és Törökország is lemaradt a tanulásban. A kutatás során 2007 és 2009 között 44 ország összesen több mint 2,3 millió felnőtt lakosának angoltudását vizsgálták. Kína és India a nyelvtanulásba fektetett jelentős erőfeszítések ellenére a vártnál rosszabb eredményeket mutatott, csak a 29., illetve a 30. helyet szerezte meg. India annak ellenére sem tudott Kína elé kerülni, hogy történelmi kapcsolat fűzi Nagy-Britanniához, hosszú ideig volt brit gyarmat. Európában Olaszország és Spanyolország kapott rossz bizonyítványt, az összesített listán csak a 23. és a 24. helyet foglalják el. A legrosszabbul a latin-amerikai országok teljesítettek, de a szakemberek hangsúlyozták, a spanyol mint közös nyelv csökkenti az angol iránti érdeklődést. A kutatás rávilágított a gazdasági helyzet és az angol nyelvtudás közötti összefüggésre, a tanulmány szerzői szerint a tehetősebb országok többet tudnak áldozni az oktatásra, ez jobb angoloktatást eredményez. Ez viszont a későbbiekben kedvezőbb helyezethez vezet a globális gazdaságban. (mti)

A T. rex félelmetes rokonát fedezték fel Kínában

Kínából rendre kerülnek el a Tyrannosaurus rex eddig ismeretlen ro-

konainak maradványai. Míg korábban kistestvéreit sikerült felfedezni, a közelmúltban egy igazi óriás került napvilágra. A Zhuchengtyrannus magnus névre keresztelt óriáshüll tizenegy méter hosszú lehetett, magassága pedig a négy méter is elérte. David Hone, a Dublini Egyetem kutatója és munkatársai a Cretaceous Research című szaklapban írták felfedezésükről. Becsléseik szerint a kolosszus mintegy hat tonnát nyomhatott. Bár az új faj csoportjához tartozó néhány darabját találták meg eddig, ezeket azonban össze tudták vetni a T. rex maradványaival, s mint kiderült az új leletek méreteiket tekintve mindössze pár centiméterrel maradtak el attól. Ezért a Zhuchengtyrannus a valaha élt egyik legnagyobb húsevő dinoszaurusznak számít. Koponyájának néhány részlete alapján elkülöníthető a többi hüll medencéjé dinoszaurusztól. Tápláléka valószínűleg frissen húsos döggel állt. A Zhuchengtyrannus magnus elnevezés je-

Általános műveltségi VETÉLKED

A sárgarigótól az Atlanti-óceánig

Keresse ki a helyes válaszokat, gyűjtsen össze három havonta a pályázati szelvényeket, küldje be a válaszokkal, vagy személyesen hozza be a szerkesztőségbe. A helyes megfejtésközött tárgynyereményeket sorsolunk ki. (Varga Gábor)

2. forduló

1. kérdés: Ki írta a „Hályogkovács” c. elbeszélést?

- a.) Jókai Mór
- b.) Móricz Zsigmond
- c.) Mikszáth Kálmán

2. kérdés: Ki volt Rene Descartes?

- a.) francia szobrász
- b.) francia filozófus
- c.) belga zenesz

3. kérdés: Melyik évben fedezte fel Kolumbusz Kristóf Amerikát?

- a.) 1450-ben
- b.) 1392-ben
- c.) 1492-ben

4. kérdés: Ki juttatta Georges Jacques Dantont vérpadra?

- a.) Maximilian Robespierre
- b.) Richelieu bíboros
- c.) George Clemenceau

5. kérdés: Ki volt Marc Chagall?

- a.) francia fődrász
- b.) orosz-zsidó származású festő
- c.) angol politikus

(Beküldési határidő: július 25)

Általános műveltségi vetélkedő

2

2011

ÁPRILIS

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Angolföldi észrevétel

VÍZSZINES: 1. Az észrevétel első része. 14. Nigériai város. 15. Magyar író, költő, szerkesztő (Gábor). 16. Ársztó. 18. ... Amundsén; norvég sarkkutató. 19. Két belső. 20. Erőtelni oldalra billen a fej. 23. Világos angol sör. 25. Denevér (ang.). 26. Megvételre kínál. 28. ... Sampras; amerikai teniszező. 30. Belharc! 31. Színész (Mári). 33. Mosdótál. 34. ... Penn; amerikai filmszínész. 35. Jogvita. 36. Hísmonda. 37. Becézett Gizella. 39. Hírszerző. 40. Francia festő (Jean-Baptiste-Camille). 41. Az Északi-tengerbe ömlő, belga folyó. 42. Nagyon öreg. 43. A mókus rokona. 44. Mohamedán isten.

FÜGG LEGES: 1. Az észrevétel második része. 2. Útgörbület. 3. Odahat, hogy kipusztítsanak valamit. 4. A szekrény része. 5. Görög légítársaság (röv.). 6. Juttat (nép.). 7. Habos ital. 8. Fafűvós hangszer. 9. Úszásnem. 10. Szatmár megyei helység. 11. East ...; London része. 12. Néma élet! 13. Ébred. 17. Finn atléta (Lasse). 21. Magas a testhőmérséklete. 22. Kizil-...; üzbég-kazah sivatag. 24. Róma folyója. 27. Az észrevétel befejező része. 28. Becsületlenség. 29. Afrikai állam; fővárosa: Lomé. 31. Francia festő (Georges). 32. Szintén nem. 34. Gyenge légmozgás. 38. Francia folyó. 39. Vágóeszköz. 40. Mont ...; hágó az olasz-francia határon. 43. ... Arenas; chilei város. 46. Le. 47. Elhagyta az eredeti útírányt. 49. Olasz festő (Giacomo). 50. Karda ...; énekesnő. 51. Kenyéranyag. 52. Hintapor. 54. Arab állam; fővárosa: Bagdad. 56. Norvég, jemeni és osztrák golyó. 57. Ehhez hasonló. 58. ... Robbins; amerikai filmszínész. 61. Lígatagok! 62. Kaparászni kezd! 63. Tehénbeszéd.

Szerkesztette: Csatlós János

1	2	3	4	5	G	6	7	8	9	10	11	12	13
14						15							
16					17		18					19	
20				21		22		23				24	
25				26			27				28	29	
30			31					32		33			
N		34					35				36		
37	38					39				40			
41					42			43					Ü
44						45		46					47
48					49			E				50	
R				51		52		53			54		
55	56		57				58				59		
60		61						62		63			
H									G				I

A bolondok napja a történelemben: spagettiszüret és színes tévé nejlonban

Nem ismer határokat az emberek megrézfálását célzó bolondok napjának leleményessége, a hagyomány eredete azonban s r homályba vész. Bemutatjuk minden id k öt legnagyobb átverését.

Már a középkorban számtalan utalás található a bolondozás és a jelzett dátum szimbóizására. 1509-ben egy francia költ *poisson d'avril*-ről (szó szerint *áprilisi hal*) ír; nem világos, hogy *Eloy d'Amerva Le livre de la deablerie* cím költeménye kifejezetten az április 1-i tréfára utalna, ezért elképzelhet , hogy csupán egy bohókás személyt jelöl vele. 1539-ben *Eduard de Dene* flamand versel egy nemesember történetét énekelte meg, aki szolgáját ide-oda küldözgeti, valószínűleg egy közel

Az „oroszlán megmosása” egyébként a 18. században népszerű beugratásnak számított, számtalan forrás maradt fenn róla.

A bolondok napjának kialakulását a naptárreformhoz szokás kötni. A középkorban számos Európai nagyvárosban március 25-én ünnepelték az újesztendőt, ami Franciaország bizonyos részein egészen egy hétig, április 1-ig tartott. Amikor a gregorián naptárreform 1582-es francia bevezetése előtt, 1564-ben IX. Károly a világon elsőként nevezte

amerikai humort kutató (s mint kiderült: ért) professzor okfejtésének.

A tréfákkal és városi legendák összegyjtésével foglalkozó *Museum of Hoaxes* összeállította minden id k száz legnagyobb április 1-i tréfájának listáját. Íme a legismertebbek:

1957-ben a BBC *Panorama* cím adásában elhangzott: az enyhe télnek és az ormányos bogarak kipusztulásának köszönhetően a svájci földmveseknek végre sikerült spagettit szüretelniük. A hatás fokozására az angol közszolgálati tévé felvételeket mutatott be, ahogyan a lelkes svájci gazdák spagettit szednek a fákról. Rengetegen bedlték a kacsának, az adás levetítése után pedig égni kezdtek a vonalak a szerkesztőségben: a betelefonálók azt szerették volna kideríteni, hogy miként juthatnak hozzá saját spagettifájukhoz. A BBC lakonikus válasza a következő volt: „tegyen egy darab spagetti ágat egy doboz paradicsomszószba, aztán remélje a legjobbakat”.

1985-ben a *Sports Illustrated* cím amerikai sportnapilap egy bizonyos *Sidd Finch* nevű újoncjátékosról közölt cikket, aki dobóként a következő idényt a *Mets*-ben fog játszani. A baseballjátékos 265 km/h sebességgel tud dobni, ami százszal nagyobb az akkori rekordnál – írja a cikk, jóllehet *Finch* még sohasem játszott egyetlen mérkőzést, technikáját egy tibeti kolostorban, *Milaraspa* szent költirányítása alatt fejlesztette tökélyre. A cikk után a *Mets* drukerei elégedetlenkedtek hátra, hogy ilyen jó képességű játékos érkezik a csapathoz, de sokan még több információt akartak megtudni *Finch*-csele kapcsolatban.

1962-ben egyetlen tévécsatorna volt Svédországban, amely fekete-fehérben sugározta adásait. Április 1-én azonban a csatorna technikai szakértője, *Kjell Stensson* a kamerák elé állt, majd elmondta: a nézők egy csapásra színesszétehetik az adásokat, csupán egy nejlont kell a készülékre helyezniük. *Stensson* be is mutatta a folyamatot, ezzel több ezer embert húzott be a csatornába. (1970. április 1-én a svéd tévé már nem viccelt, amikor bejelentette: ezentúl minden adás színesben megy.)

1977-ben a *Guardian* pénzt és energiát sem sajnált, hogy megtévesse olvasóit. A szerkesztőség hétoldalas külszámot jelentetett meg, amelyet ki zárólag az Indiai-óceánban elhelyezkedő sziget, *San Serriffe* bemutatásának szentelt. A sziget két nagyobb részből áll: *Felső-és Alsó-Caisse*, f város a *Bodon*i, vezet je pedig *Pica* tábormok. A brit napilap sorra kapta a hívásokat, mivel számtalan olvasó érdeklődését felkeltette az ideális nyaralóhelyként elképzelhető szigetcsoport.

„Semmi rosszat nem csináltam, s nem is fogok” – jelentette be *Richard Nixon* 1992-es elnökválasztási kampányában. A *National Public Radio Talk of the Nation* című műsorában az újrászó elnök hangját *Rich Little* komikus kölcsönözte, s csak az adás második felében fedte fel *John Hockenberry* műsorvezető, hogy a bejelentés vicc volt – az amerikaiak legnagyobb meglepetésére. (mult-kor)

menyegz el készülétei miatt. A szolga minden veresszak végén a következőket mondja: „Attól tartok, hogy a bolondját járhatja velem”.

Ez egy elég egyértelmű jel arra vonatkozóan, hogy április 1. már a 16. században összekapcsolódott a tréfás játékok zésének hagyományával. A történelemszázadok utalásból arra következtek, hogy a népszokás a kontinentális Európa északi részén gyökerezett meg, majd onnan terjedt tovább Nagy-Britanniába. Nem volt okuk azonban az öröme a nantesi börtön röknek, akik 1632. április 1-én is azt hitték, tréfát znek velük. A legenda szerint ide zárták be Lorraine herceget és feleségét, de szabadulásuk napján mindketten parasztruhát öltöttek, s egyszer en kísértáltak a kapun. Ekkor valaki észrevette ket és jelentette az esetet, a marcona rök azonban elengedték a fülük mellett a figyelmeztetést, mondván, biztos csak átverés az egész.

A legelső angol utalás *John Aubrey*-nél fordul el , aki *Remains of Gentilism and Judaism* című munkájában írja a következőket: „A bolondok szent napja. Április elsején ünnepeljük, Németországban mindenhol megemlékeznek róla”. A 17. században már olyannyira elterjedt a népszokás a szigetországban, hogy a *Dawks's News-Letter* című brit lap 1698. április 2-i számában már arról számolt be, hogy el z nap több embert is a londoni Towerbe küldtek, ahol a megmosott oroszzlánnak lehettek tanúi.

ki államilag az év első napjává január elsejét, az évet általában a tavasztól számították. Károly roussillon-i ediktuma az országban tapasztalható újévi káosz akarta megszüntetni: az év első napja egyházmegyénként változott, volt, ahol karácsonykor (például Lyonban), máshol március 25-én (Vienne), március 1-én, vagy húsvétkor tartották. A 39. cikkely ekkor mondta ki, hogy ezt követően minden év január 1-vel kezdődik.

Áprilisi bolondoknak értelemszerűen a falusiakat tartották, mivel az ediktumban foglaltak csak lassan értek el hozzájuk, így a paraszti rétegek továbbra is márciusban ünnepelték az újév kezdetét – bár ezt a francia teóriát er sen vitatja *Alex Boese*, a San Diegói *Museum of Hoaxes* munkatársa, aki szerint ez a nap inkább húsvét esett.

Meglepő magyarázattal szolgált a népszokás eredetére vonatkozóan *Joseph Boskin*, a Bostoni Egyetem professzora. *Boskin* szerint az ötlet az *I. Konstantin* udvarában élt udvari bolondoktól származik. A történet szerint egyikük megkérte az uralkodót, hogy egy napig lehessen a király – s miután *Konstantin* rábólintott az ötletre, április 1-én egy bizonyos *Kugel* irányíthatta a Római Birodalmat, aki elrendelte, hogy mostantól ez lesz az abszurditás napja. A történetet döbbenettel vegyes értelmekkel fogadó újságíró azonban nem vette észre, hogy a *Kugel* a zsidó *kugli* étel német neve, így is bedlték az

Nagy a harc a tehetséges fiatalokért

A vezető IT-társaságok egyre furcsább trükköket alkalmaznak a legtehetségesebb fiatalok megszerzése érdekében. Erről a *The New York Times* közölt érdekes összeállítást.

A Szilícium-völgy vezető vállalatai által kinézett mérnökök és programozóknak néha elég, ha egy ingyenes hajvágást ígérnek, mások egy iPadre tartanak igényt, míg vannak, akik szeretnék, ha leendő munkáltatóik vállalkozóvá képeznék őket. Emellett szinte minden társaságnál elhangzik az ingyenes ebéd biztosításának, a munkahelyi buszok használatának vagy a részvények megszerzésének az ígérete. Ez utóbbiak alapvető szolgáltatásnak számítanak. A *Google*-nél a tehetséges fiatalok az első évükben 90 000 és 105 000 dollár között keresnek, miközben az ágazatban az éves átlagfizetés 80 000 dollár. A konkurens piaci szereplők nem képesek lépést tartani az IT-óriáscéggel, ezért kénytelenek más trükköket bevetni.

Egyesek lehetnének teszik, hogy a pályakezdők kollégáikkal magukkal vihessék kutyájukat munkahelyükre. A *Path* nevű fotóplatform nemrég azért költözött új helyre, hogy szebb kilátást biztosíthasson az irodáiban dolgozóknak.

Míg az ország többi részében kínzó a munkanélküliség, a Szilícium-völgyben kemény konkurenciaharc zajlik a jó munkaerőért. A jövő reményeire azonban inkább maguk szeretnének a következő *Mark Zuckerberg*-gé válni, nem pedig dolgozni akarnak neki. (sg.hu)

Nyolcvanas éveinkben vagyunk a legboldogabbak

A legjobb éveink a fiatalokkal nem múlnak el, sőt idős korban egyre növekszik a megelégedettség és az optimizmus – állítják a kutatók. Pszichológusok úgy vélik, hogy idős korban jobban megválógatjuk, mivel és hogyan töltjük el időnket, többet fordítunk olyan dolgokra, amelyeket kedvelünk, és könnyebben zárunk ki nemszeretett dolgokat életünkben. Szerintük az emberek átlagos mértékben boldogok tizenévesen, huszas éveiket követően azonban visszaesik megelégedettségük fokát, miközben karrierjüket építik és próbálják eltartani családjukat. Az emberek a negyvenes éveik végétől ismét fokozatosan elégedettebbek, s ez a megelégedettség 85 évesen tetőzik. Kutatások arra is rámutattak, hogy az öregedéssel együtt jár ugyan néhány képesség romlása, ám más képességek, például a nyelv vagy a döntéshozás javulnak, ahogy az agy érettebbé válik. (MTI)

Megjelent az Erdélyi Gyopár

Az Erdélyi Gyopár 2011/2. lapszámának tartalmából:

- III. EKE-napok, Sztána, 2011. május 13-15.
- XX. EKE Vándortábor, Alsójára, 2011. július 26-31.
- Az EKE 120 esztendeje – jubileumi könyv
- A Cenk: egy természetes Brassó-jelkép
- Védett nappali lepkéink
- Bemutatkozik a Magyarországi Kárpát Egyesület
- Barlangjáró – A „feneketlen” Likas
- Vízi világ – A halak násza
- Csillagászat – Tavasz „égi” csodák
- Az ízletes kucsmagomba és rokonai

Ünnepel az Erdélyi Kárpát-Egyesület, ünnepel az Erdélyi Gyopár. Május 12-én lesz 120 éve, hogy „el deink összefogtak, egyesületet alapítottak, hogy megismerjék és megismertessék Erdély elb völ tájait”. A május 13-15. között szervezendő sztánai EKE-napi ünnepségre hívogat Dezső László EKE-elnök vezéricsikke: „A Bánságból és a Barcaságból, Székelyföldről és a Partiumból kicsik és nagyok, díszbe öltözött turisták igyekeznek a Meszes vidékére, hogy együtt ünnepeljenek e napon. El kerülnek a díszes párták, cifra topánkák, zajos lesz a Kék Iringó... A természet milliós csodájával és kincsével elhalmozott gazdag lélekkel, új kontösbe öltözött Erdélyi Gyopárral, JUBILEUMI Kiadvánnyal és turistabaráti kézfogással kívánunk az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT. Köszönet mindazoknak, akik ösvényeinken járnak, követ adnak az építkezéshez, cipelik a terheket és osztoznak élményeinkben. Ezt kívánjuk 120 év alkonyán, a következő 120 esztendő hajnalán.”

Ezúttal is gazdag híryanagot olvashatunk az EKE-osztályok tevékenységéről, és ajtónkon kopogtat az EKE idejei, XX. Vándortáborra, melyre július 26-31. között kerül sor Alsójára, az EKE-Kolozsvár 1891 szervezésében. A tábori túraterv bönégzésében segítséget nyújt a tábori túsú célpontjait bemutató térkép. A Honismeret rovatban Brassó jelképéről, a Cenkrol olvashatunk, a Környezetvédelem is igen érdekes írásokkal jelentkezik, többek között a Vándortábor környékének lepkéiről olvashatunk tájékoztatót. Nem hiányzik a GPS-ábécé, a Barlangjáró, a Mária Út, a Nyelvápolás, a Vízi világ rovat sem, a Hobbiről olvashatunk az EKE jelképéről, a havasi gyopárról tudhatunk meg részleteket. Érdekes történetről olvashatunk a Madárvilágban, a Csillagászat rovat segítségével bönégészhetjük a tavaszi ég csodáit. Ismét hallunk a gyerekeknek szóló *Turista voltam 120 éve* című EKE-napi pályázatról, majd a halak nászáról és ízletes tavaszi gombáinkról is tájékozódhatunk e lapszamban, mely ezúttal 36 fekete-fehér és 8 színes oldalban jelenik meg.

Az idén 120 esztendő s Erdélyi Kárpát-Egyesület kéthavonta megjelenő természetjárás, honismeret, környezetvédelem témakörökkel felöltözött kiadványát keresse az EKE Gútin Osztályánál!

A Greenpeace szerint még mindig vannak sugárfertőzött élelmiszerek Csernobil környékén

(Reuters/Transindex) A környezetvédelmi világszervezet április 19-én nemzetközi konferenciát tart Csernobillal kapcsolatban Ukrajnában. Ennek el futaraként publikálták a napokban azon kutatásuk eredményeit, amely Ukrajnáról szóló HIRDETÉS

- FESTMÉNYEKET VÁSÁROLOK. A hirdetés érvényes egész évben. Tel.: 0262-275793, 0740-685721.
- Külföldi GYŰJTŐ VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zseborákat, bronzszobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855
- Hiteles magyar, angol és német fordításokat végzek, állampolgársági ügyekben is. Tel. 0733/011386
- KOLTÓN közm vesített, aszfaltút mellett, körpanorámás telek olcsón eladó. Telefon 0724823612.
- Komoly, megbízható fiatal n id sgondozást vállal. Tel: 0727978045

KÖSZÖNT

Szívünk minden szeretetével köszöntjük 70. születésnapján

LÓNHARDT ISTVÁNT.

Ebből az alkalomból is kívánunk neki jó egészséget, sok-sok örömet és vágyai teljesülését. Isten éltesse

MARA INTERNATIONAL TOUR

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro
(A Maramaros áruház
autóparkolójával szemben)

• Charter repülőjárat Szatmárnémeti - Antalya. A gépkocsiknak ingyenes parkolás a repülőtéren.

• Nyár 2011. Repülővel Kolozsvárról: Antalya, Kréta, Ciprus, Kusacsi, Bodrum, Marmaris, Tunézia, Hurgada, Sharm el Sheikh

• Különleges ajánlat! Indulás Nagybányáról: Paralia Katerini és Nei Pori Szerbián keresztül! 8 órával rövidebb út, mint hagyományosan Bulgárián keresztül. Árak 90 eurótól

• Új! Kusadasi, indulás Nagybányáról lársasgépkocsival, 9 éjszaka félpanzióval 280 eurótól (1 éjszaka Isztambulbar)

• Bulgáriai nyaralás lársasgépkocsival. 7 éjszaka, teljes ellátás 297 eurótól

• Spanyolország minden korosztálynak - repülővel Kolozsvárról: Costa Brava - Barcelona 415 euró. Mallorca 425 euró. 7 éjszaka. 4 csillagos szálloda. teljes ellátás, minden díjjal.

• egy hét pihenés hazai gyógyfürdőkön, valamint gyógyfürdői dekád. 270 lej 6 éjszaka szállás reggelivel. 650 lej. 9 éjszaka szállás. napi háromszori étkezés

Kertészeti tanácsadó

• A héten fejezzük be a gyümölcsfák metszését, lemosó permetezését, mert kihajtás után kárt teszünk a kis fakadó hajtásokban. Ha sok a dolgunk a szőlő metszését hagyjuk utoljára, mert később fakad.

• Szőlőnél leggyakoribb metszés mód a váltómetszés, melynek házikertben leggyakoribb rövidcsapos formáját röviden megfogalmazva így végezzük:

1. év: két rügyre metszünk.
2. év: az első évben meghagyott felső rügyből kint tve vesszük teljesen lemetsszük a rüggyel együtt melyet tavaly meghagyunk, az alsó vesszűből kint tve vesszük pedig 2 rügyre metsszük. (Így ismét van 2 rügyünk).

Általában a nagyobb fűrt, igen bőségesen termő fajtákat metsszük így (nem jó ott ahol a felsőbb rügyek termékenyebbek, itt a 2. évben a felső vesszűt nem 2 hanem több rügyet hagyunk, majd a következő évben az egész felső részt eltávolítjuk).

Az szibarackot rendszeresen kell metszeni, mert a termést az egyéves vesszű hozza. Elször kiritkítjuk azokat, majd a szőlőhöz hasonlóan hosszúcsapos váltómetszéssel is szokás metszeni. De itt az ugarvesszűt sokszor a termő vesszű mellett és nem azon hagyjuk. Ersebb vesszűt választunk termőnek, gyengébbet pedig ugarnak. Túl sok vesszűt ne hagyjunk, mert legyengül a fa. Figyeljük a fa növekedését, ha nagyon sok erse vesszűt nevel - akár méterhez közeliakat is - akkor több vesszűt hagyjunk, ha sok apró vesszűnk van azokat alaposan ritkítsuk ki, metsszük vissza.

Újabban úgy is szokás metszeni, hogy 20-30 cm-ként hagyunk termővesszűket, melyeket egyszeren felére-harmadára visszametsszük. Ezeket képződnék a jövő évi termőhajtások is. Harmadik módszer szerint, mint a szőlőnél, itt is az a lényeg, hogy megfelelő számú erse termő rügy maradjon. Ezért kiválasztjuk a legfejlettebb

70-90 cm-es vesszűket és jól elosztva 40 cm-ként 30-80 db-ot hagyunk meg belőlük. A többi vesszűt mind lemetsszük. Ez a leggyorsabb, nagyüzemekben alkalmazott metszés mód.

• A frissen ültetett fák tányérjára szórjunk komposztot, érett trágyát, ha egyik sincs, fűkaszalékot.

• Most már vethetjük a nyári retek, burgonyát, céklát, káposztaféléket. A fűszerek közül az ánizst, borsfűt, mustárt, kaport, köményt, koriandert, majoránna.

• Március végén még nem késő cserépben, tejfőlös pohárban is megpróbálkozni a melegigényesebb növények palántanevelésével, hiszen csak május közepén ültethetjük ki teljes biztonsággal azokat. Fontos, hogy csak elég világos helyen próbálkozunk vele, mert a fényhiány szokott a legnagyobb gond lenni. Tízdelés nélkül, vagyis poharanként 1-2 szemet vesszűnk a dinnye- és tökfélék valamint a csemegekukorica magjából. Nagyobb edénybe szórva vesszűnk a paprika és paradicsom magját, majd 1-2 lombleveles korban tízdeljük egyenként tejfőlös poharakba.

Zsilinszky Pál
okl. kertészmérnök
(kertpont.hu)

Fundatia TU-SI-CU-MI-NE Alapítvány
OTTHONI
BETEG- és IDŐSGONDOZÁS

**Szociális-
egészségügyi
gondozás idős
személyeknek,
betegeknek**

**Segítségnyújtás a mindennapi
élet alaptervekenyiségeihez.**

Járókeretet, tolokocsit, állítható ágyat,
sétabotot bocsátunk rendelkezésre

Nagybánya,
Aleea Expoziției 2. sz.
Tel/fax: 0362-808494
Mobil: 0748-383147,
0753-523717
fundatia.tusicumina@yahoo.com
www.tu-si-cu-mi-ne.ro

APRÓHIRDETÉS

- **FESTMÉNYEKET VÁSÁROLOK.** A hirdetés érvényes egész évben. Tel.: 0262-275793, 0740-685721.
- **Külföldi GY JT VÁSÁROLOK:** régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronzszobrokat, 1945 el tti könyveket és képeslapokat. 0741- 986855
- Hiteles magyar, angol és német fordításokat végzek, állampolgársági ügyekben is. Tel. 0733/011386
- **KOLTÓN közm vesített, aszfaltút** mellett, körpanorámás telek olcsón eladó. Telefon 0724823612.
- Komoly, megbízható fiatal n id s-gondozást vállal. Tel: 0727978045

KÖSZÖNT

Szívünk minden szeretetével köszöntjük 70. születésnapján
LÓNARDT ISTVÁNT.
Ebb l az alkalomból is kívánunk neki jó egészséget, sok-sok örömet és vágyai teljesülését. Isten éltesse sokáig! Szeret családja

Szeretettel köszöntjük
BENCZE ROZÁLIÁT
hatvanadik és
LÓNARDT ISTVÁNT
hetvenedik születésnapján.
Kiss Lucia Nagybányáról és a Racolta család Kanadából.
Isten éltesse ket sokáig!

Apróhirdetések felvétele:

**NAPONTA 9-15 óráig,
CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!**

GYÁSZHÍR

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy életének 60. évében a drága feleség, édesanya, nagymama
SCHNELLER ISTVÁNNÉ szül. Kolozsvári Mária
hosszú betegség, szenvedés után visszaadta lelkét Teremt jének. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. Ezúton mondunk köszönetet mindenkinek, akik utolsó útjára elkísérték, sírjára virágot helyeztek, fájdalmunkban osztoztak. Gyászoló férje István, fia Alfréd és családja

MEGEMLEKEZÉS

Fájdalommal a szívünkben emlékezünk ápr. 8-ra, halálának 7-ik évfordulójára, amikor a drága nagyapja, déd-nagyapja és após
METZ JÓZSEF ny. tanár
örökre eltávozott közülünk.
Nyugalma legyen csendes, békés, emléke áldott. Emlékét kegyelettel rzi családja.

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett leányra, feleségre, édesanyára és nagymamára
DOMBRÁDY JUSZTINÁ-ra,
aki ma egy éve távozott el szerettei köréb l. Emlékét kegyelettel rzi bánatos családja.

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett férjre, édesapára, nagyapára és apósra
RIGÁN VILMOS-ra,
aki ma 2 éve, hogy eltávozott közülünk. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. Bánatos családja

Április 5-én volt l éve annak a szomorú napnak, amikor a szeretett édes-apa, após, nagyapja
SZABÓ JÓZSEF
örökre eltávozott szerettei köréb l. „Most már nélkülöd jön el a tavasz, / De bármilyen szép is nem lesz ugyanaz, / Pihenj te drága szív, megsz. ntel dobogni / Kedves arcodat, hangodat nem tudjuk feledni.”
Emlékét kegyelettel rzik leányai Gyöngyike, Hajnalka és családjuk.

Tanulmányi-közéleti érdemosztódíj-pályázat középiskolás diákoknak

A Teleki Magyar Ház Kuratóriuma, a nagybányai magyar közösség támogatásával, idén is elismerésben kívánja részesíteni legjobb középiskolás diákjainkat! A 2011. május 12-15. között sorra kerül Teleki Napok keretében kiemelt összeg , egyszeri tanulmányi-közéleti ösztöndíjat nyújtunk át azoknak a IX-XII. osztályosoknak, akik a 2010/2011-es tanév élenjáró diákjai voltak, s nem csak tanulmányi eredményeiket illet en, de az iskolán kívüli közösségi szerepvállalásaik tekintetében is példát mutattak.

Pályázatot nyújthatnak be a nagybányai Németh László Gimnáziumban magyar nyelven tanuló középiskolás diákok. A pályázati rlap beszerezhető a Teleki Magyar Házban, vagy letölthet a TELEKIHÁZ.ERDELY.ORG honlapról. Az adatlapot a pályázó di-

ák tölti ki és röviden az osztályf nök, valamint az iskola igazgatója is véleményezi.

A pályázatokat az intézmény irodájában kell leadni. **Határid : 2011. április 30., szombat 20 óra. Határid n túl érkező pályázatokat nem fogadhatunk el! Az ösztöndíjak ünneplés átadására a Teleki Napok keretében, 2011. május 15-én kerül sor.**

Kérjük mindazokat, akik hozzá szeretnének járulni legjobb diákjaink díjazásához, hogy legkés bb április 23-ig jelezzék támogatási szándékukat és a felajánlott összeget személyesen, vagy a Ház telefonszámain. A támogatás összegét szíveskedjenek legkés bb április végéig eljuttatni a Teleki Magyar Házba. Köszönjük! A TMH Kuratóriuma

TELEKI HÁZ MAGYAR HÁZ

A Teleki Magyar Ház órarendje: hétf -péntek 14-20 óra között, szombaton 11-20 óra között. Vasárnap zárva. Telefon: 0262-212668, 0744-919166; 0740-751490.

* **Húsvéti Kézműves Szombat** – jövő szombaton, április 16-án, 10-13 óra között. Részletek a jövő héten!

* Legközelebb húsvét után, **április 28-án, csütörtökön** reggel 7.30-kor indul kisbusz a Teleki Magyar Háztól Vásárosnamény gyógyfürdő re. Az utazási költség 50 lej, plusz 600 Ft belép . Feliratkozás az intézmény irodájában.

* **OLVASS NEKEM** – Találkozunk minden második **szerdán 16 órakor** –

legközelebb **április 13-án** – a Teleki Házban! Ha szeretsz másoknak olvasni, teázni, s közben könyvekr l beszélgetni, neked is itt a helyed!

* **GYÓGYTORNA** – két csoportban, minden kedden **16.30 órától és 17.45 órától!**

* **TÁNCHÁZ** – Hétf n 18.00 órától is szeretettel várjuk a Házban a régi és új tánczásokat! Szeretettel várunk!

* **SZÁMÍTÓGÉPES TANFOLYAM** – Továbbra is várjuk a jelentkez ket, érdekl d ket: alapfokú számítógéphasználat, dokumentum és fotókezelés, internet, internetes kommunikáció, postafiókok kezelése, skype, közösségi portálok használata stb., de a csoport igénye szerint bármi szóba jöhet, ami a számítógépekkel kapcsolatos.

* **TÁRSASÁGI TÁNC** – Minden pénteken 19 órától is várjuk az érdekl d ket! Cserecip kötelez !

Addig vagy boldog, míg van, aki szeret, aki a bajban megfogja a kezed, s hogy milyen fontos is volt neked, csak akkor érzed, ha nincs már veled

Soha el nem múló szeretettel és fájdalommal emlékezünk
MÓRA MIHÁLYRA
halálának 13. évfordulóján.
A bánatos család

A.F. IOSIP TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

Horea utca 6. szám, tel. 0262-213855; 0769-664082; 0731-

MEGJELENT a M vel és c. köz- m vel dési folyóirat legfrissebb száma!

A tartalomról: Utolsó beszélgetés Tamási Gáspárral (1904-1982) a farkaslaki szül i házban ● A legnagyobb magyar méhész: 100 éve hunyt el báró Ambrózy Béla ● Teleki Pál halálának 70. évfordulójára ● Lezsák Sándor: Merjünk gróf Teleki Pálról beszélni ● Irodalmi pályázat diákoknak.

A lap megvásárolható a Teleki Magyar Házban, **ÁRA MINDŐSZ-SZE 1 LEJ.** Ugyanitt a lap el z , **februári száma is** beszerezhető, **Wagner Péter** építész, grafikusm -vész mez ségi grafikáival és tanulmányával!

Kiadja a GENIUS Kft. Nagybánya

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

430143 Nagybánya
Rálii utca 3. szám
Tel/fax: 00(40)262-218.204
http://www.hhrf.org/busz
http://telekihaz.erdely.org
e-mail: ujszo@frauenbach.alpha.net.ro

Igazgató: Soltz Anna
Főszerkesztő: Szilveszter Mária
Főmunkatársak: Dávid Lajos, Deák László, Simori Sándor, Tamási Attila
Számítógépes tördelés: Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés: Bauer Artúr, Szabó Angéla

Készült a GENIUS Nyomdában

Hirdetés a postahivatali közlési és a lapkiadásról - 41.020 -
Kéziratokat nem adjunk meg és nem küldünk vissza. Az ábrák cikkek mandarinálása nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát: nem írható rövid tételek jogát.
- ISSN 1221-1056 -

Utánpótlásnemzedékek

Tíz éve alapozták meg a mostani német futballgeneráció sikerét

A német válogatott a tavalyi világbajnokságon sokakat lenyűgözött azzal, hogy tehetséges fiatalok egész sorát szerepeltette, és lendületes játékkal a harmadik helyig jutottak. A generációváltás persze nem a semmiből jött: az elmúlt évtizedben tudatosan átalakították az utánpótlás-nevelésüket, jelenleg ennek a gyümölcsét élvezik.

Jelenleg alighanem a német válogatott az egyik legfiatalabb nemzeti csapat Európában. A Kazahsztán elleni Eb-selejtezőn pályára lépett játékosok közül Miroslav Klose (32 éves) és a 27 éves Philipp Lahm volt a legidősebb.

A négy nappal későbbi, Ausztrália elleni barátságos mérkőzésen még fiatalabb csapat szerepelt, akkor a 31 éves középhátvéd, Arne Friedrich volt a korábbi kapitány. Ezt a meccset ugyan 2-1-re elvesztették, de összességében elmondható, hogy a generációváltás nem ment az eredményesség rovására, éppen ellenkezőleg: minden idők legfiatalabb német válogatottja lett vb-bronzérmes.

Utánpótlásközpont nélkül nincs licenc

Mindez persze nem véletlen, hanem rendkívül tudatos munka gyümölcse. A Német Profi Liga (DFL) a napokban külön felhívást küldött arra, hogy március elején lett tízéves az a koncep-

ció, amelyet az után dolgoztak ki, hogy a 2000-es Európa-bajnokságon rendkívül gyengén szerepelt a német válogatott. Akkor a válogatott már a csoportkörben elvérzett, miközben a 22-es keretében kilenc, harmincesztendősnél idősebb játékos volt, még a 39 éves Lothar Matthäust is reaktiválták.

A ligánál akkor úgy érezték, reformra szorul az utánpótlásképzés, és nem csak beszéltek erről. Villámgyorsan létrehozott egy bizottságot, ez fél év alatt kidolgozta a megfelelő koncepciót, amelyet villámgyorsan életbe is léptettek.

A 2001-2002-es idénytől kezdve ahhoz, hogy egy klub megkapja a profi licencet, vagyis elindulhasson az első vagy másodosztályban, rendelkeznie kell olyan utánpótlás-központtal (Leistungszentrum), amely megfelel az írásban lefektetett követelményeknek.

A Bundesligában például a korosztályos együtteseknek rendelkezniük kell olyan tréningcentrummal, amelynek saját öltözője és legalább három pályája van, kettőnek pedig rendelkeznie kell

Kizárták a románverket az Eb-selejtezőkből

Átmenetileg felfüggesztette az UEFA és a FIFA a bosnyákok tagságát, amíg az ország szakszövetsége nem szervezi át elnökségi szerkezetét. Három elnökből csak egy maradhat, különben sem a válogatott, sem a klubcsapatok, sem a játékosok nem mutathatják meg, mit tudnak.

A bosnyákok a mai naptól kezdődően semmilyen UEFA-, vagy FIFA-rendezvényen nem vehetnek részt, egészen a jelenlegi háromelnöksős, rotációs rendszer megváltoztatásáig. Pillanatnyilag a bosnyák szövetséget egy szerb, egy horvát, valamint egy muszlim elnök irányítja, és a három sportvezető 16 havonta váltja egymást, de a Nemzetközi és az Európai Labdarúgó-szövetség is azt szeretné, hogy mindössze egy elnöke legyen a délszláv állam szövetségének. A bosnyákok elöljárók kedden módosíthatják volna a struktúrát, a közgyűlésen viszont 53 küldöttből 128-an az új javaslat ellen voksoltak, így minden maradt a régiben.

Az április elsején meghozott döntés leginkább a nemzeti csapat Eb-selejtezős eredményeinek árthat, hiszen

Bosznia-Hercegovina legjobbjait akár ki is zárhatják a selejtezőkből, amennyiben nem lesz változtatás. A D-csoportban szereplő ex-jugoszlávok legutóbb a románokat győzték le 2-1-re és ugyancsak Ruzovic Lucescu fia ellen folytatták volna az Eb-hadjáratot, ám a június harmadikára beütemezett romániai mérkőzésig várhatóan megoldódik a probléma, így a találkozó lebonyolítása aligha fog veszélyben. A módosítás ráadásul a klubcsapatok és játékosok nemzetközi szereplése miatt is fontos.

A legfelsőbb testület (FIFA) és az európai szövetség (UEFA) is sajnálattal fejezte ki a kialakult helyzetért és a szövetségek szeretnék mihamarabb újra a futballcsaládban látni a bosnyákokat.

(mti/sportoldal.ro)

A sízés is lehet jövedelmező

Az összetettben ezüstérmes, olimpiai bajnok Lindsey Vonn kereste a legtöbb pénzt az alpesi sízők március 20-án zárult Világkupa-sorozatában. Az amerikai versenyző összesen 357 165 euróval lett gazdagabb az elmúlt idényben, nagy riválisa, az összetettben aranyérmes, kétszeres ötkarikás bajnok német Maria Riesch közel három-ezer euróval kevesebbet kaszírozott. A férfiaknál a V-k-sorozat győztes-

se, a horvát Ivica Kostelic kereste a legtöbbet, mégpedig 325 551 eurót. Az alpesi sízők legtöbb pénzt keresett versenyzője a 2010/11-es szezonban: férfiak: 1. Ivica Kostelic 325 551 euró, 2. Didier Cuche (svájci) 199 943, 3. Jean-Baptiste Grange (francia) 153 280. nőknél: 1. Lindsey Vonn 357 165 euró, 2. Maria Riesch 354 263, 3. Marlies Schild (osztrák) 207 867. (Új Magyar Szó)

villanyvilágítással is. Ezen kívül a kluboknak kötelező a tornacsarnok a téli edzésekhez, és pontosan le van fektetve, hogy az öltözőben milyen orvosi helyiségeknek, masszázsfelkészítésnek, szaunának és pihenőszobának kell lennie.

Válogatott egy generációból

A ligán belül külön bizottság foglalkozik az utánpótlásközpontok értékelésével. Ez háromfokozatú skálán történik, és a szervezet ennek megfelelően ad anyagi támogatást a kluboknak. Egy háromcsillagos Leistungszentrum a fenntartására és továbbfejlesztésre szezononként több mint 300 ezer eurót kap. Természetesen azt is el kell írni, hogy mennyi és milyen képesítéssel rendelkezzenek a szakembereknek kell dolgozniuk. Jelenleg összesen 433 edző tevékenykedik a profi kluboknál a korosztályos csapatok mellett, és közülük csak harmincnek nincs semmilyen képesítése, 196-an viszont UEFA B-licenccel, hatvanegyen pedig pro-licenccel rendelkeznek.

Tíz év alatt a rendelkezés hatása valóban csak szuperlatívuszokban jellemezhető, ezt a DFL igyekszik is kiemelni. A liga statisztikái szerint a jelenlegi szezonban, az élvonalba benevezett 525 labdarúgó közül 275-en valamelyik Leistungszentrumból kerültek ki (ez az összes futballista 52,4 százaléka), és 107-en jelenleg is annál a klubnál szerepelnek, amelyek az utánpótlásközpontjába bekerültek. A Bundesliga átlagéletkora 27,12 év, 125,77-re csökkent.

Ennek természetesen a válogatottra is pozitív a hatása: már a tavalyi vb-n is rengeteg olyan játékos volt a Nationalelfben, aki pályafutását a fenti utánpótlásközpontok valamelyikében kezdte, a Kazahsztán elleni Eb-selejtezőre meghívott 22 játékos közül pedig csak Klose és Arne Friedrich nem kapott ilyen képzést. Arról nem is beszélve, hogy nemcsak a játékosoknak, hanem az edzőknek is új generációja jutott lehetőséghez: az élvonalban dolgozó trénerek közül négyen (Thomas Tuchel, Marco Kurz, Frank Schaefer és Marco Pezzai-

uoli) is valamelyik utánpótlásközpontban kezdte a szakmai munkát.

Az egységes képzés vebécímét ért

A németek mellett a franciák példája lebegett: a Francia Labdarúgó Szövetség (FFF) az 1980-as évek végén összesen 12 akadémiát vett át irányítása alá. A központi utánpótlásközpont Clairefontaine-ben található, ahová 13 évesen kerülnek be a tehetségesek, hogy aztán később innen szerződjenek valamelyik profi egyesülethez. Az 1990-es évek elején össze is jött egy fantasztikus generáció: 1993 és 1994 között egyszerre tanult Clairefontaine-ben William Gallas, Nicolas Anelka, Jérôme Rothen és Louis Saha. Thierry Henry csak azért nem, mert már 15 évesen, 1992-ben elvitte az AS Monaco, hogy profi szerződést ajánljon neki.

A spanyol válogatott sikereiben is jelentős szerepe van, hogy a világ- és Európa-bajnok csapat tagjainak nagy része ugyanabban a képzési rendszerben részesült, más kérdés, hogy ez nem központi akadémián történt, hanem az FC Barcelona utánpótlásközpontjában.

Nemcsak a katalánok jelenlegi klaszszisai (Xavi, Andrés Iniesta, Sergio Busquets, Pedro, Gerard Piqué, Carles Puyol) ismerkedtek meg itt a sportág alapjaival, hanem a spanyol válogatott tagjai közül Francesc Fabregas vagy José Reina is a La Masiában tanult. Itt nem egy generáció adja a sikerek kulcsát, hanem az, hogy a különböző életkorú játékosok is ugyanazon elvek és filozófia alapján játsszák a labdarúgást.

(www.global-soccer.eu)

Heti szerkesztő: SIMORISÁNDOR

Az oldalt összeállította: Deák László

